

cedenta, musila žaloba řízená proti tomuto, býti pro tentokráte zamítnuta. V podstatě cesse, provázené zárukou za správnost a dobytost pohledávky, leží, že žalující firma musí dříve vyčkati právoplatného rozhodnutí o své žalobě podané proti C; teprve, až bude právoplatně rozhodnuto, že postoupená jí pohledávka proti C po právu není, bude se moci hojiti na žalovaném s poukazem na to, že se za správnost a dobytost postoupené pohledávky zaručil. Pro rozhodnutí této rozepře jest bezvýznamno, že žalující u příležitosti cesse prohlásila, že nemá chuti vésti proces s C, načež prý ji žalovaný ujišťoval, že pohledávka ta jest nepochybná, správná a již dávno splatná a že C ji ihned, jakmile bude o cessi zpraven, zaplatí. Neboť přes to, že byl C o postupu zpraven, a přes to, že odmítl zaplacení, uváděje, že ničeho dlužen není, neodvolala žalující firma cessi a nežádala zaplacení na žalovaném, nýbrž, opírajíc se o nároky, které prý přísluší žalovanému a které jí byly postoupeny, žalovala naopak jako cessionářka cessa. Musí tudíž předem vyčkati, jak to se žalobou touto dopadne, neboť od toho bude teprve záviseti, zda a jaký nárok jí, pokud jde o postoupenou pohledávku, přísluší proti žalovanému. Slušelo proto tuto žalobu jako předčasnou pro tentokráte zamítnouti. — O d v o l a c í s o u d (vrchní zemský soud v Brně) rozsudek tento v podstatě z týchž důvodů potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalující firmy.

• D ů v o d y:

Vzhledem k tomu, že žalovaný svou pohledávku proti C žalující straně úplatně postoupil a že následkem toho pro nedostatek nějakého zvláštního jiného ujednání ručí, přestav býti věřitelem svého dlužníka, podle § 1397 obč. zák. za pravost a dobytost této pohledávky, která postupem přestala býti součástí jmění postupitelova, jest pro rozhodnutí tohoto sporu úplně lhostejno, zdali postup byl proveden na místě zaplacení, nebo pouze za účelem zaplacení. Neboť v žádném z těchto důvodů nemůže cessionář proti cedentovi nastoupiti žalobou, ať už jde o uplatnění původní pohledávky neb o vymáhání náhradního nároku, dříve, dokud spor proti C-ovi jako postoupenému dlužníku neprovedl. Poněvadž postup zůstal v platnosti, jest jediné žalující firma jako cessionářka oprávněna, pohledávku jí postoupenou na dlužníka o postupu zpraveného dobývati, a dokud úplným provedením tohoto sporu není zjištěno, že pohledávka postupitelova u C jest nedobytná, jest rozhodování o žalobě, sloužící za podklad sporu, o němž tu jde, vyloučena. Poněvadž dle toho není opodstatněn dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci, bylo dovolání zamítnuto.

Čís. 50.

Místnosti najaté speditérem k umístění koní, vozů a píce pro koně jsou obchodními místnostmi po rozumu § 1 cís. nař. ze dne 20. ledna 1918 č. 21 ř. z. (pokud se týče § 1 min. nař. ze dne 17. prosince 1918 č. 88 sb. zák. a nař.).

(Rozh. ze dne 11. února 1919, Rv II 77/19.)

Vlastník domu vypověděl speditéru místnosti ve svém domě najaté a to konírnu, kolnu pro vozy a místnost nad ní na půdě pro krmivo. Vy-

povězený vznesl proti výpovědi námitky. Vypovídající tvrdil, že speditér má svůj obchod jinde, v jeho domě obchod svůj neprovozuje, jelikož tam nikdy zboží na vozy nenakládá a neodvážá a jelikož nábytkové vozy tam vůbec nejsou umístěny, tak že místnosti najaté v domě vypovídajícího nelze považovati za obchodní místnosti a jim přiznati ochrany nař. ze dne 20. ledna 1918 č. 21 ř. z. Kromě toho však má prý vypovídající důležitý důvod k výpovědi po rozumu § 7 řečeného cí. nař., ježto vypovězený užívá místností ke značné škodě jeho, nechávaje vozy na dvoře státi, takže jimi jest mnohdy celý dvůr zastaven. — **P r v ý s o u d** (okresní soud v Brně-město) zrušil výpověď. **D ů v o d y:** Obchodními místnostmi dlužno rozuměti místnosti potřebné k provozování obchodu. Jelikož vypovězený jako speditér potřebuje k provozování svého obchodu i vozů a koňů a jich skutečně také užívá, jak vypovídající sám přiznává, potřebuje k jich umístění nutně také místností, jež pak považovány býti musí za místnosti obchodní. Nebylo by vypovězenému nikterak pomoheno, kdyby sice jeho písárna v jiné ulici požívala ochrany cí. nařízení, on však přes to se musil vzdáti obchodu, jelikož by neměl místností pro koně a vozy. Uzavřená mezi stranami nájemní smlouva jest tudíž podrobena nařízení o ochraně nájemců a může býti pouze z důležitých důvodů vypovězena. Důvodu k výpovědi vypovídajícím uplatňovaného tu však není; neboť jednak není vypovězený, jak vypovídající sám tvrdí, oprávněn k používání dvoru, ježto ho nenajal, a může vlastník beze všeho vyklizení dvora se domáhati, nikoli však zrušení nájemní smlouvy; jednak nelze v udaném používání dvoru spatřovati značnou ujmu ve smyslu § 1118 obč. zák., ježto vypovídající ani netvrdil, že by dvůr tím byl nějak poškozen, aneb že by nájemníci domu byli ve svých právech zkracováni. — **O d v o l a c í s o u d** (zemský soud v Brně) rozsudek prvního soudu ze správných jeho důvodů potvrdil, k nimž připojil jen ještě toto: Obchodními místnostmi rozuměti dlužno všechny místnosti, jež slouží účelům obchodním. Že koňů a vozů jest nutně třeba k provozování obchodu zasílatelského, o tom nemůže býti vážné pochybnosti. Místnosti potřebné k umístění jich sluší tudíž počítati k místnostem obchodním, i jest lhostejno, nakládá-li neb skládá-li se v místnostech těch zboží čili nic. Totéž platí přirozeně i ohledně krmiva, potřebného pro koně. Na takovéto místnosti užití jest proto nařízení o ochraně nájemců. K opačnému názoru odvolatelovu, že rozuměti jest místnostmi obchodními toliko ony ubikace, v nichž se obchod sám provozuje, a že místnosti, jež slouží pouze k umístění dopravních prostředků, za místnosti obchodní považovány býti nemohou, nelze přisvědčiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání vypovídajícího.

D ů v o d y:

Dovolání opírající se o revisní důvod § 503 č. 4 c. ř. s. vytýká naříkanému rozsudku, že odvolací soud, pokládaje za místnosti obchodní ony prostory, které slouží obchodním účelům nájemcovým, nesprávně dospěl k názoru, že i místnosti pro koně, a vozy náležejí k místnostem obchodním, poněvadž žalovaný jako speditér potřebuje koňů i vozů ku provozování svého obchodu. Tento věcně úplně správný názor odvolacího soudu dovolatel vlastně sám uznává, neboť jeho v dovolání obsažené tvrzení,

že obchodními místnostmi jsou pouze ony, které slouží účelům obchodu nájemcem provozovaného, t. j. kterých se k vykonávání obchodu nebo živnosti nájemcovy nějakým způsobem skutečně užívá, praví pouze jinými slovy totéž, proti čemu ve svém dovolání brojí. Dovolatel připouští sám, že speditér při svém obchodu potřebuje koňů i vozů a, poněvadž je samozřejmo, že ani vozy ani koně nejsou a ani nemohou býti stále v činnosti, plyne z toho nutně, že i ony místnosti, do nichž jsou na dobu, kdy činnost v obchodě speditérově ustala, koně odvedeni a vozy dopraveny, slouží k obchodním účelům speditéra, jenž je právě k tomu cíli najal. Proto jest mylným názor dovolatelův, že obchodními místnostmi lze zváti jen ona místa, v nichž nájemce svůj obchod sám také fakticky provozuje; tímto tvrzením ocitá se v odporu s tím, co, jak bylo shora uvedeno, po této stránce dříve tvrdil.

Čís. 51.

Usnesení, vynovujícímu návrhu na povolení pojištění důkazů, nemůže býti odporováno opravným prostředkem, třeba vydáno bylo teprve druhou stolicí.

Ku zmatečnosti, vzešlé v nižší stoličce, může vyšší stolice přihlédnouti pouze tehdy, doví-li se o ní za příležitosti opravného prostředku podle zákona přípustného.

(Rozh. ze dne 12. února 1919, R II 14/19.)

Návrhu na povolení pojištění důkazů dvěma svědky věku již valně pokročilého pro zamýšlený spor proti obci B o tom, že jí nepřísluší právo jízdy přes pozemky navrhovatelovy, první soudce (okresní soud v Tišnově) nevyhověl, poněvadž se bude ve sporu, jež navrhovatel proti obci zahájiti zamýšlí, jednati o veřejnost cesty, k tomu však jsou povolány nikoliv soudy, nýbrž pouze správní úřady, pročež soud ani k povolení pojištění důkazů pro tento spor povolán není. — Rekursní soud (zemský soud v Brně) vyhověl návrhu. Důvody: Navrhovatel chce užití zmíněných důkazů, jež si chce pojistiti, ve sporu s obcí B o tom, že jí nepřísluší právo vozní cesty přes pozemky, které jsou dle tvrzení jemu knihovně připsány a tedy jeho soukromým vlastnictvím. Bude se tedy v zamýšleném sporu jednati o otázku čistě soukromoprávní (actio negatoria). Na tom nic nemění, bude-li ve sporu namítáno, že dotyčná cesta jest veřejná a přijde-li následkem toho ve sporu zamýšleném i tato otázka na přetřes. Okolnost tato mohla by případně vésti toliko ku přerušení řízení, čím by pak výsledci svědků ve sporu zahájeném byl ovšem oddálen.

Nejvyšší soud odmítl odvolací recurs obce B jako nepřipustný.

Důvody:

Podle § 386 odst. 4 c. ř. s. nemůže usnesení, vyhovující návrhu na povolení pojištění důkazů, v odpor vzato býti opravným prostředkem. Zákon nerozeznává, povolil-li pojištění důkazů soud první stolice či teprve soud stolice druhé. Zde povolil pojištění důkazů soud recursní změniv usnesení prvního soudu, jež návrh na povolení pojištění důkazů zamítl.